

ZPRAVODAJ

ČERVEN 2014

☑ DOPLACENÍ DOBY DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ

Doplatit si zpětně dobu důchodového pojištění je možné. Ovšem jen v určitém rozsahu.

Zkušenosti pracovníků České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) ukazují, že lidé se často pozdě přicházejí poradit, v jakých případech lze využít institut dobrovolného důchodového pojištění.

Pokud totiž někomu chybí potřebná doba pojištění pro nárok na důchod, zákon mu umožní doplatit pouze jeden rok zpětně přede dnem podání přihlášky k dobrovolnému důchodovému pojištění, a to bez uvedení důvodu.

Smyslem institutu dobrovolného důchodového pojištění je umožnit lidem, aby se jim doba, kdy nejsou důchodově pojištěni, mohla započítat pro vznik nároku nejen na důchod starobní.

Současná právní úprava rovněž předpokládá, že v životě lidí vznikají i situace, které se mohou stát důvodem pro podání přihlášky k účasti na dobrovolném důchodovém pojištění.

Zákon o důchodovém pojištění vymezuje důvody a podmínky, za kterých je možná účast na dobrovolném důchodovém pojištění, a rovněž stanovuje možnost zpětného přihlášení k dobrovolnému důchodovému pojištění a zaplacení pojistného.

Od letošního roku (tj. od 1. 1. 2014) je možná účast na dobrovolném důchodovém pojištění bez uvedení důvodu v rozsahu **nejvýše 15 let v rámci celého života** (podle právní úpravy platné do 31. 12. 2013 to bylo nejvýše 10 let). Pojištění mohou být účastni lidé starší 18 let, jestliže podali přihlášku k účasti na pojištění.

Ta se podává na okresní správě sociálního zabezpečení (v Praze Pražské, v Brně Městské - OSSZ) podle místa trvalého pobytu občana, popř. hlášeného pobytu cizince. Osoby s trvalým pobytem mimo území ČR mohou přihlášku k této účasti podat na kterékoliv OSSZ.

Další podmínkou účasti je placení pojistného. Minimální měsíční pojistné hrazené v roce 2014 činí 1 817 Kč (u osoby účastné důchodového spoření činí minimální měsíční pojistné 1 946 Kč).

Účast na dobrovolném důchodovém pojištění je možná nejdéle do dne, který bezprostředně předchází dni vzniku nároku na starobní důchod.

Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění může z této účasti podat kdykoliv odhlášku. Tato účast zaniká ke dni podání odhlášky, nebo ke dni v budoucnu, pokud je tento den v odhlášce uveden.

K 30. 4. 2014 evidovala ČSSZ 5 900 osob dobrovolně důchodově pojištěných.

Pro názornost uvádíme několik obvyklých příkladů, kdy lze institut dobrovolného důchodové

pojištění využít, nebo naopak jej doporučit nelze, protože by jeho využití nebylo účelné.

1. K dobrovolnému důchodovému pojištění bez uvedení důvodu se mohou přihlásit např. ženy, které jsou v domácnosti se zdravými dětmi staršími 4 let a chtějí, aby

- se jim toto období započítalo do potřebné doby pojištění pro nárok na důchod. Vzhledem k možnosti přihlásit se k účasti na dobrovolném důchodovém pojištění maximálně rok zpětně před podáním přihlášky, si jim ale nelze doplatit („dokoupit“) období, kdy byla žena v domácnosti např. před 10 lety.
2. Dobrovolné důchodové pojištění mohou využít i mladí lidé, kteří odkládají svůj vstup na pracovní trh, dlouhodobě studují, nebo se účastní stáží. Účastí na dobrovolném důchodovém pojištění si zajistí, aby jim doba studia, která v období od 1. 10. 2010 již není považována za náhradní dobu pojištění, byla v budoucnu započítána pro nárok na starobní, ale i případný invalidní důchod. Totéž platí o dalších aktivitách, při nichž nejsou účastní důchodového pojištění.
  3. Lidé, kteří byli nebo jsou dlouhodobě nezaměstnaní a jsou nebo byli v evidenci u úřadu práce, mohou pomocí dobrovolného důchodového pojištění „pokrýt“ dobu evidence u úřadu práce, které se jim nezapočítají jako náhradní doba pojištění. Ty lze totiž pro nárok a výši důchodu zohlednit pouze v určitém rozsahu. Z doby vedení v evidenci úřadu práce, po kterou není vyplácena podpora při nezaměstnanosti nebo rekvalifikaci, lze započítat nejvýše 3 roky (1 rok před 55. rokem věku, 2 roky po 55. roku věku).
  4. Dobrovolné důchodové pojištění lze využít také v situaci, kdy lidé po určitou dobu pracují ve státě, se kterým ČR nemá uzavřenou smlouvu o sociálním zabezpečení. K odpracované době získané v „nesmluvní“ cizině nelze pro nárok na český důchod přihlídnout. Jsou-li po dobu zaměstnání v „nesmluvní“ cizině přihlášení k účasti na dobrovolném důchodovém pojištění v ČR, zajistí si, že se jim pro nárok na důchod z českého pojištění tato doba započte. Pracují-li lidé ve státě EU nebo státě, se kterým má ČR uzavřenou smlouvu, pro nárok na český důchod lze zpravidla k době pojištění v cizině přihlídnout s ohledem na princip sčítání dob pojištění. V tomto případě by tedy účast na dobrovolném důchodovém pojištění nebyla účelná.
  5. Další situací, kterou je možné řešit účastí na dobrovolném důchodovém pojištění, jsou případy, kdy lidé pobírají invalidní důchod prvního nebo druhého stupně a při jeho pobírání nevykonávají výdělečnou činnost ani nejsou vedeni v evidenci uchazečů o zaměstnání u úřadu práce. Tato doba jim v budoucnu může chybět pro splnění podmínky pro nárok na starobní důchod. Při pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně však dobrovolné důchodové pojištění není účelné, neboť tato doba je náhradní dobou pojištění a pro nárok na starobní důchod se započítá.
  6. Dobrovolného důchodového pojištění lze využít i v některých situacích, kdy byla zamítnuta (nebo by mohla být zamítnuta) žádost o starobní nebo invalidní důchod pro nesplnění podmínky potřebné doby pojištění. Odbornou pomoc při stanovení doby, kterou je nutné pro získání nároku na důchod doplatit, poskytnou pracovníci OSSZ.

Důvody pro účast na dobrovolném důchodovém pojištění uvedené v zákoně o důchodovém pojištění:

- vedení v evidenci úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání, pokud po tuto dobu nenáleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci - účast je možná i zpětně před podáním přihlášky bez časového omezení,
- soustavná příprava na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v ČR, s výjimkou prvních 6 let studia po 18. roce věku v období od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2009 - účast je možná i zpětně před podáním přihlášky bez časového omezení,

- výdělečná činnost v cizině po 31. 12. 1995 - účast je možná nejvýše v rozsahu dvou let zpětně přede dnem podání přihlášky,
- výkon dlouhodobé dobrovolnické služby - účast je možná nejvýše v rozsahu dvou let zpětně přede dnem podání přihlášky (nejdříve od 1. 1. 2003),
- činnost v ČR ve prospěch zahraničního zaměstnavatele - účast je možná nejvýše v rozsahu dvou let zpětně přede dnem podání přihlášky (nejdříve od 1. 1. 2009),
- výkon funkce poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území ČR - účast je možná zpětně před podáním přihlášky bez časového omezení (nejdříve od 19. 9. 2009),
- pobyt v cizině z důvodu následování manžela, který v cizině působil v diplomatických službách ČR - účast je možná zpětně před podáním přihlášky bez časového omezení (nejdříve od 1. 1. 2010).

Bližší informace k dobrovolnému důchodovému pojištění poskytnou každý pracovní den vždy s ohledem na konkrétní situaci pracovníci OSSZ nebo call centra pro důchodové pojištění na telefonním čísle 257 062 860

POJISTNÉ PO UKONČENÍ STUDIA

ČSSZ

Povinnost hradit pojistné na sociální zabezpečení po ukončení studia nevzniká

Absolventi, kteří po skončení studia nezačnou pracovat nebo se zaregistrují na úřadu práce, nemají povinnost platit pojistné na důchodové pojištění.

Pokud absolvent nebo student vycestuje do zahraničí za prací nebo brigádou, nemusí tuto skutečnost oznamovat České správě sociálního zabezpečení (ČSSZ).

Pracující studenti

Studenti, kteří se rozhodnou o prázdninách (a nejen během nich) pracovat, mají povinnost platit pojistné na důchodové pojištění, pokud jejich zaměstnání zakládá účast na nemocenském pojištění. To znamená, že se zaměstnavatelem mají uzavřenou pracovní smlouvu nebo dohodu o pracovní činnosti s příjmem alespoň 2 500 Kč měsíčně.

Pojistné studenti hradí i v případě, kdy pracují na základě dohody o provedení práce s příjmem nad 10 000 Kč za měsíc u jednoho zaměstnavatele. Pojistné za studenty, stejně jako za ostatní zaměstnance, odvádí zaměstnavatel. Studentům se doba, kdy platí pojistné, započítává do doby pojištění potřebné pro důchod.

Podnikající studenti

Studenti, rovněž i absolventi, mohou začít podnikat a stát se osobou samostatně výdělečně činnou.

Zahájení samostatné výdělečné činnosti ohlašují příslušné okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ) podle trvalého bydliště. Ti, kteří studují střední, vyšší odbornou či vysokou školu a nedosáhli věku 26 let, jsou považováni za nezaopatřené dítě. To je důvod pro výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti. Při výkonu vedlejší výdělečné činnosti hradí pojistné na sociální zabezpečení tehdy, pokud se k tomu sami přihlásí, nebo v případě, kdy daňový základ ze samostatné výdělečné činnosti

dosáhl výše zakládající povinnou účast na důchodovém pojištění (v roce 2014 činí tato rozhodná částka 62 261 za rok).

Připomeňme, že doba studia na střední, vyšší odborné nebo vysoké škole se od 1. 1. 2010 nezapočítává do doby pojištění potřebné pro důchod. Účast na důchodovém pojištění si studenti starší 18 let či absolventi, kteří nevykonávají výdělečnou činnost, mohou zajistit prostřednictvím dobrovolného důchodového pojištění.

Nejnižší pojistné hrazené v roce 2014 činí 1 817 Kč měsíčně.

Více informací o důchodovém pojištění lze získat každý pracovní den při osobní návštěvě OSSZ, klientského centra pro důchodové pojištění při ústředí ČSSZ nebo prostřednictvím call centra pro důchodové pojištění na tel. čísle 257 062 860.

☑ NEFUNKČNOST IT SYSTÉMŮ MPSV

Stanovisko Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR k nefunkčnosti IT systémů MPSV

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR vyjadřuje zásadní znepokojení z nefunkčnosti IT systémů Ministerstva práce a sociálních věcí, které způsobují problémy poskytovatelům sociálních služeb.

SPLÁTKY STÁTNÍCH DOTACÍ

Problémem v systému schvalování v IT byly opožděny druhé splátky státních dotací na poskytování sociálních služeb. Tato druhá splátka měla být podle rozhodnutí a příslušného metodického pokynu splatná k 31. 5. 2014. K dnešnímu dni máme zprávy od poskytovatelů sociálních služeb, že stále nebyla poskytnuta. Zvláště neziskovým organizacím a sociálním službám, které jsou poskytovány bez úhrady, tj. službám, které jsou z 90 a více procent závislé na státní dotaci, působí tato situace vážné problémy.

STATISTICKÉ VYKAZOVÁNÍ

Zákonem daná povinnost vyplnit statistické výkazy do 30. 6. 2014 je realizována přes IT aplikaci OKsystemu. Tato aplikace byla zpřístupněna teprve v minulých dnech. Řada poskytovatelů navíc nedisponuje přihlašovacími údaji. Vyplnění rozsáhlé statistické evidence je v tak krátkém časovém okamžiku velmi náročné a v některých případech (absence přihlašovacích údajů, více registrovaných služeb apod.) nemožné. Přitom při nedodržení termínu hrozí poskytovatelům udělení sankce ve správním řízení.

NÁRODNÍ REGISTR POSKYTOVATELŮ

Mnoho měsíců trvající nefunkčnost Národního registru poskytovatelů sociálních služeb přímo neovlivňuje poskytování sociálních služeb, ale nepřináší veřejnosti ani poskytovatelům aktuální přehled sociálních služeb na území ČR, a to opět kvůli nefunkčním IT systémům MPSV.

Svým přístupem a stávající situací vystavuje MPSV poskytovatele sociálních služeb možným finančním postihům a poškozením. Žádáme tímto okamžité řešení těchto problémů.

Jiří Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR

MPSV: Obavy ODS jsou liché. Kolaps systému sociálních služeb nehrozí (Právo)

Občanští demokraté varují před kolapsem sociálních služeb, na kterých je závislých 700 tisíc lidí. Ten podle nich nastane od ledna, kdy jejich financování převezmou od ministerstva práce a sociálních věcí MPSV kraje. (Právo, 13. 6. 2014)

Navrhují proto termín předání této agendy posunout až na červen 2015. Podle vyjádření ředitele odboru sociálních služeb MPSV Davida Pospíšila jsou však takové obavy liché.

„Už teď je jasné, že nejméně první čtyři měsíce příštího roku budou organizace poskytující tyto služby pracovat ve finanční nejistotě a až pak se dovědí, zda vůbec a kolik dostanou za odvedenou péči zaplacené,“ bila včera na poplach expertka ODS na sociální oblast Lenka Kohoutová, která tvrdí, že převedení není připravené.

Podle ředitele odboru sociálních služeb MPSV Davida Pospíšila jsou obavy ODS liché. Připustil, že peníze dostanou poskytovatelé až v březnu 2015.

„Na to jsou poskytovatelé zvyklí, stejně je to i nyní. O dotacích totiž můžeme rozhodnout až po schválení státního rozpočtu, po finančním vypořádání s příjemci a po rozhodnutí dotační komise. To bohužel zkrátit nelze,“ řekl Pospíšil Právu.

Jak Kohoutová řekla Právu, jde o 7,2 miliardy korun, na které si již kraje brousí zuby. Podle ní hrozí, že kraje budou vytvářet nové vlastní příspěvkové organizace, kterým dají dotace přednostně, a dosavadní instituce, ve kterých nyní pracuje 40 tisíc lidí, ostrouhají. To podle Pospíšila nebude možné.

„Již letos během září či října budou muset kraje zveřejnit systém, jakým budou dotace hodnotit. Poskytovatelé se s ním tedy budou moci seznámit. Kraje musí dodržet nediskriminační, transparentní a ověřitelný přístup ke všem poskytovatelům. Nebudou mít možnost přefinancovávat své příspěvkové organizace a ani nebudou moci nově podporovat vznik účelově nových příspěvkových organizací a přelívat do nich peníze na úkor neziskového sektoru,“ tvrdí Pospíšil. *„Pokud by se tak kraj zachoval, tak MPSV zakročí v rámci finanční kontroly,“* dodal.

Podle ODS nastane od ledna nepřehledná situace, neboť MPSV nevypracovalo právně závaznou vyhlášku, a tak celostátní poskytovatelé služeb budou muset uzavírat smlouvu zvlášť s každým krajem. Hrozí tak, že jeden poskytovatel bude mít čtrnáct rozdílných smluv.

„To je zásadní omyl. U celostátních a nadregionálních programů bude dotační řízení plně v gesci MPSV. S kraji budou uzavírat smlouvy jen ti poskytovatelé, kteří v nich působí,“ reagoval Pospíšil.

MPSV podle něj počítá s vyhláškou až příští rok, letos vydá metodiku, která je rychlejší.

Zdroj: Právo

ERA POMÁHÁ REGIONŮM

Do regionů letos půjdou dva miliony korun

Zaměření programu

Dva miliony korun si v letošním grantovém programu „Era pomáhá regionům“ rozdělí drobné projekty z 20 mikroregionů po celé České republice. Neziskové a příspěvkové organizace mohou své projekty přihlásit až do 15. července. Tři nejzajímavější žádosti z každého regionu získají grant ve výši až 45 000 korun, mediální podporu a také nástroj, který jim umožní efektivně vybírat příspěvky od soukromých dárců. (Tisková zpráva: Era)

Co podporuje

„Chtěli jsme program koncipovat tak, aby byl pro neziskovky co nejvíce motivační, proto projekt, který získá v daném regionu nejvyšší podporu od drobných dárců, dostane rovněž nejvyšší grant od Ery. Organizace tedy mají samy šanci svou aktivitou výsledky ovlivnit,“ vysvětluje Jitka Švejcarová, manažerka společenské odpovědnosti Ery. „V každém regionu rozdělíme granty v hodnotě 45 000, 35 000 a 20 000 korun, celkově tedy půjde přesně o dva miliony korun,“ dodává Švejcarová.

Neziskové a příspěvkové organizace mohou přihlašovat své projekty až do 15. července na webu www.erapomaharegionum.cz. Spektrum projektů může být hodně široké – od podpory chráněných dílen přes obnovu různých staveb a kultivaci okolí až po vybudování dětského hřiště nebo pomoc handicapovaným. Odborná porota pak v každém regionu vybere tři zajímavé projekty, které se budou moci ucházet o podporu veřejnosti a soutěžit o nejvyšší grant.

URL programu <http://www.erapomaharegionum.cz/>

VYKAZOVÁNÍ DAT ZA SOCIÁLNÍ SLUŽBY ZA ROK 2013

MPSV

Vážení poskytovatelé sociálních služeb,
dovolte nám sdělit Vám další a pro tentokrát již konečné a **definitivní informace týkající se vykazování dat za poskytované sociální služby za rok 2013.**

Aplikace pro podání výkazů je přístupná od 13. 6. a lze tedy začít podávat výkazy za Vámi poskytované sociální služby v roce 2013.

Další důležité informace se týkají termínů, do kterých musí být výkazy zpracovány.

Pro podání výkazů po zákonné lhůtě do 30. 6. bylo stanoveno mimořádné vykazovací období na dobu 2. 7. – 30. 9. 2014. To znamená, že 1. 7. nebude aplikace pro vykazování dat přístupná. 2. 7. pak bude opět otevřena pro všechny poskytovatele bez výjimky, tedy nejen pro ty, kteří nemohli do 30. 6. z jakéhokoli důvodu výkaz podat, ale i pro ty kteří již výkaz podali a případně jej budou chtít doplnit.

S ohledem na situaci, kdy je za nemožnost podat výkaz odpovědně MPSV (aplikace byla zpřístupněna příliš pozdě, případně některým poskytovatelům nebyly ještě přiděleny přihlašovací údaje) bylo Krajským úřadům a Magistrátu hl. města Prahy oficiálně doporučeno důsledné uplatňování § 108 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Tedy uplatňování tohoto paragrafu tak, aby nebyla zahajována správní řízení s těmi poskytovateli sociálních služeb, kteří nepodají výkaz ve lhůtě do 30. 6. 2014, jelikož správní řízení s takto vysokým počtem poskytovatelů by bylo v rozporu se zásadami procesní ekonomie, tak jak to stanoví např. § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

Dovolte nám Vás upozornit také na některé další skutečnosti spojené s vyplňováním výkazu.

1) Po přihlášení do aplikace „OK služby – poskytovatel“ si prosím zkontrolujte informace o Vaší organizaci a o Vámi poskytovaných sociálních službách. Pokud tato data nebudou aktuální, je třeba kontaktovat registrátory s žádostí o narovnání dat v registru. Zároveň však upozorňujeme, že Krajské úřady a Magistrát hl. města Prahy dostal pokyn data v registru narovnat ve lhůtě do 30. 8. 2014. Proto buďte prosím shovívaví a vězte, že registrátoři nemusí být schopní Vaším žádostem o přednostní vyřízení vyhovět, jelikož takových žádostí o přednostní vyřízení mohou dostat mnoho. Pokud máte informace v registru neaktuální a vyplníte výkaz, bude po narovnání dat v registru nutné celý tento výkaz smazat a vyplnit znovu za již aktualizované údaje.

2) I přes výše zmíněné doporučení MPSV Krajským úřadům a Magistrátu hl. města Prahy nezahajovat správní řízení, doporučujeme těm poskytovatelům, kteří mají platné přístupové údaje do aplikace OK služby – poskytovatel, aby podali do 30. 6. do půlnoci alespoň nějaký výkaz. Pokud máte nedostatek času na vyplnění celého výkazu do 30. 6., ale chcete do tohoto data podat třeba i poloviční výkaz, vězte, že v termínu od 2. 7. do 30. 9. bude možné pokračovat ve vyplňování již Vámi uvedených dat a nebude nutné dosud zadané údaje mazat. Pro tento případ použijete v aplikaci uvedenou funkci „vzít zpět“, již podaný výkaz se Vám díky tomu odemkne a Vy budete pokračovat ve zpracování výkazu.

3) Dejte prosím pozor na samotné podání výkazu, tak abyste jej opravdu podali a např. pouze neuzamkli. Doporučujeme si pro tento účel přečíst kapitolu 8.3 „Podání výkazu“ v Uživatelské příručce k aplikaci. Tato Uživatelská příručka je ke stažení v souboru PDF ve spodní části této webové stránky <https://portal.mpsv.cz/soc/ssl/poskyt/pgm>

Redakční rada:

Bc. Martina Smolíková, Marie Havlíčková

(224 817 438, 224 817 393)

Vydává Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR,z.s.

Karlínské nám. 12

186 03 Praha 8 – Karlín

(pro vlastní potřebu)

fax: 224 817 438 e-mail: asociace@arpzpd.cz http:// www.arpzpd.cz